
La Conférence de
Berlin
« Capitulation sans conditions »
L'arrivée de M. Mussolini
A la Wilhelmstrasse
L'avenir de l'Europe
17 HEURES
Mardi 9 novembre
1943
LA SEMAINE INTERNATIONALE
Du décrochage
à la
victoire défensive

LE FAUX SOIR

OFFICIAL SELECTION
tiff
TORONTO INTERNATIONAL FILM FESTIVAL 2026

FILM FEST GENT
Official Closing Film

ARIEH WORTHALTER
MÉLANIE THIERRY
KARIM LEKLOU
MARA TAQUIN

BOULI LANNERS
JULIEN FRISON
DE LA COMÉDIE-FRANÇAISE

AVEC LA PARTICIPATION DE
FRANÇOIS DAMIENS

LE FAUX SOIR

GEBASEERD OP EEN WAARGEBEURD VERHAAL

EEN FILM VAN
MICHAËL R. ROSKAM

VANAF 2 DECEMBER IN DE BIOSCOOP

133 min. - België/Frankrijk

Distributie
Cinéart
Naamsestr. 72-74/8
B-1000 Brussel
E : info@cineart.be
T: +32 2 245 87 00

Pers
Heidi Vermander
E : heidi@cineart.be
T : +32 475 62 10 13

LE FAUX SOIR

Een film van
Michaël R. Roskam

Met
Arieh Worthalter, Mélanie Thierry, Karim Leklou, Mara Taquin, Bouli Lanners, Julien Frison, François Damiens, Ruth Becquart, Peter Van den Begin, Jean-Benoît Ugeux, Laurent Capelluto, Pierre Gervais, Alexis Manenti, Yolande Moreau, Viviane De Muynck, Ingrid Heiderscheidt & Jan Bijvoet

Geschreven door
Michaël R. Roskam & Bernard Falaise
Vrije bewerking van het boek Le « Faux » Soir : 9 november 1943 van Marie Istas

Geproduceerd door
Frakas Productions en Rectangle Production / Goodfellas, in coproductie met Rossel en de krant « Le Soir », RTL Belgium, Orange en BeTV, Proximus, Shelter Prod, in samenwerking met Harbor Men Pictures, met de onmisbare steun van Canal +, met de deelname van Ciné + met steun van Eurimages, het Centre du Cinéma et de l'Audiovisuel van de Fédération Wallonie-Bruxelles, het Vlaams Audiovisueel Fonds met de steun van Centre du Cinéma et de l'Image Animée, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Wallimage (Wallonië), Screen Flanders, Tax Shelter.be en ING in samenwerking met ARP Sélection, Cinéart & Anonymous Fédération

Producenten: Jean-Yves Roubin, Cassandre Warnauts, Alice Girard, Vincent Maraval

Internationale verkoop
Goodfellas
Benelux-distributeur
Cinéart

SYNOPSIS

1943. De nazi's bezetten België en nemen de nationale krant Le Soir af van haar eigenaars om er hun propagandamiddel van te maken.

Terwijl het verboden is om Wapenstilstand op 11 november te herdenken, krijgt een groep verzetsstrijders een gewaagd idee: wat als ze erin zouden slagen een valse editie van Le Soir te drukken om de Belgen een hart onder de riem te steken? Hetzelfde papier, dezelfde titel, hetzelfde formaat, maar gevuld met artikelen die de bezetter belachelijk maken.

Dit is het waanzinnige avontuur en het waargebeurde verhaal van een vals nummer van een echte krant...

INTENTIENOTA'S VAN MICHAEL R. ROSKAM

"Meer dan goud heeft lood de wereld veranderd, en meer dan het lood in het geweer heeft het lood in de letterkast van de drukker dat gedaan."- Georg Christoph Lichtenberg

Veel mensen vragen zich af waarom ik dit verhaal per se wilde vertellen en regisseren. Hoe dit verhaal past binnen mijn parcours als filmmaker. Waarom blijft een Vlaamse regisseur erop staan een film in het Frans te draaien? Ik zie mezelf in de eerste plaats als een Belgische regisseur.

Mijn grootouders zijn Franstalig; een deel van mijn jeugd bracht ik door tussen Sint-Truiden en Luik. Ook vandaag leef ik nog altijd tussen Brussel en de Ardennen.

Die Belgische eigenheid—een mix van culturen, talen en invloeden—heeft mee de regisseur en de man gevormd die ik vandaag ben.

Op dit punt in mijn carrière is het me glashelder dat ik geen onderscheid wil maken tussen mijn diepe liefde voor België en mijn wens om internationale cinema te maken. Dat is geen pretentie van mijn kant, integendeel. Alles wat ik heb meegemaakt heeft bijgedragen aan mijn drang om projecten te dragen met een breed publiekspotentieel, terwijl ik tegelijk sterke personages en krachtige verhalen probeer te creëren. Le Faux Soir is daar de meest treffende uitdrukking van.

Voor mij was dit verhaal een kans om België te eren: zijn humor en alles wat het zo uniek maakt, en het tegelijk over onze grenzen heen te brengen. Op 9 november 1943 slaagde het Belgische verzet in de meest gedurfde stunt uit de geschiedenis van de clandestiene pers, een actie die elders in Europa navolging zou krijgen. De grote lach die door bezet België rolt, klinkt zelfs door tot in de geallieerde hoofdsteden, van Londen tot Washington.

Ik wilde een film maken over de moed van die jonge mannen en vrouwen. Een film die krachtig is, grappig, tragisch én inspirerend. Als Le Faux Soir een prachtige illustratie is van de Brusselse 'zwanze', dan is het vooral een daad van lef en verzet die zijn makers de dood of de gevangenis kon opleveren. Met mijn film hoop ik dat de kijker nadenkt over de kracht van woorden en satire als wapen van verzet tegen alle vormen van onderdrukking.

Op mijn 52ste ben ik vader van een tiener, van een meisje van nog geen twee, en van een jongetje dat een paar maanden geleden midden in de opnames is geboren. Ik kan niet naar de wereld om me heen kijken en nadenken over de films die ik wil verdedigen, zonder me voor te stellen dat ik verhalen naar het scherm breng die hen kunnen raken. Films die, bescheiden, proberen te spreken over de zorgen en vragen van de jongeren van vandaag.

Voor mij is het essentieel om dit verhaal juist nú te vertellen. Ik herinner me nog de dag dat mijn co-scenarist Bernard Falaise (de initiatiefnemer van het project) me belde om te praten over deze historische gebeurtenis, waar ik nog nooit van had gehoord... We waren een paar dagen na de tragedie van Charlie Hebdo. Die dag wist ik: Le Faux Soir wordt mijn volgende speelfilm. Vaak vindt de keuze om een verhaal uit het verleden te vertellen zijn weerklank in het hier en nu. Dat maakt een verhaal universeel. Het verhaal van Le Faux Soir raakt me diep, juist omdat het zo uitgesproken eigentijds is. In een wereld waarin de vrijheid van meningsuiting voortdurend onder druk staat, waarin nepnieuws steeds harder om zich heen grijpt, waarin verkiezingscampagnes worden aangetast door mediatieke leugens... wilde ik een Belgische film maken die universele vragen raakt over vrijheid en verzet.

We hebben het scenario zeer grondig en op basis van veel documentatie uitgewerkt. Enerzijds steunden we op het historische werk van Marie Istas, anderzijds doken we volledig onder in het Brussel van 1943. Voor ons draaide het erom zo dicht mogelijk bij de waarheid van die tijd te blijven. We wilden geen opgepoetst of onvolledig beeld geven van het bezette België, van hoe mensen toen leefden. Het leven onder Duitse bezetting is geen historische context die je eenvoudig kunt weergeven. We hebben ervoor gekozen om de volledige complexiteit van die periode via onze personages voelbaar te maken.

De meeste helden in de film hebben echt bestaan. Het was voor ons cruciaal om hen niet tekort te doen. Samen met de productie en mijn documentalist(e) zijn we erin geslaagd bijna al hun nazaten terug te vinden (Théo Mullier, Adrien Van Den Branden de Reeth, Léon Navez, Jean Plas, René Noël...). Wat zij ons hebben meegegeven, anekdotes, waarheden, maar ook familiepijn, heeft ons oprecht geraakt en ons des te bewuster gemaakt van de verantwoordelijkheid die bij deze film hoort.

Natuurlijk zijn er om dramaturgische redenen elementen geromantiseerd. Ook omdat je van zo'n verhaal dat zich in de schaduw afspeelt nu eenmaal niet alles kunt weten. Maar zelfs de verzonnen onderdelen zijn altijd geïnspireerd geweest door getuigenissen van

verzetsstrijders uit die tijd. Dat geldt met name voor het personage Géraldine, de vriendin van Marc Aubrion. Ik wilde absoluut dat er binnen deze groep, die voornamelijk uit mannen bestond, nog een tweede vrouwelijk personage aanwezig zou zijn.Het waargebeurde verhaal bood me al de kans om een vrouw aan het hoofd van deze verzetsgroep te plaatsen: Andrée Grandjean, vertolkt door de fantastische Mélanie Thierry. Vanaf het begin van de oorlog gaat deze advocate ondergronds en levert ze een belangrijke bijdrage aan beslissende acties binnen het Onafhankelijkheidsfront.

Naast haar wilde ik een tweede personage uitwerken dat ons nog een andere kant van het verzet laat zien. Géraldine is onderwijzeres. Als praktiserend katholiek laat ze haar anarchistische partner niet voorschrijven hoe ze zich moet gedragen. De Duitse bezetting walgt haar. Van nature is ze eerder gereserveerd, maar dat doet niets af aan haar sterke karakter. Wanneer zich een kans voordoet om in actie te komen, grijpt ze die met beide handen aan en zet ze haar overtuigingen om in daden. We hebben dit personage gecreëerd op basis van getuigenissen van vrouwen uit het verzet en verhalen die ons werden verteld.

Ik wilde de kijker er ook aan herinneren hoezeer jongeren bij dit waanzinnige project betrokken waren. We hebben enorm veel werk gemaakt van de casting van de figuranten en de kleine rollen van alle jonge koeriers die op de dag zelf de krant zullen verspreiden. Ik vond het belangrijk dat deze jongeren ook echt tot leven kwamen op het scherm. Het is bovendien een film waarin de pers en het hele drukproces een volwaardige rol spelen.

De rotatiepers is voor mij een oorlogsmachine, net als een onderzeeër, een artilleriekanon of een B-17-bommenwerper. De film moest een heel fysieke relatie met de machine hebben. Het gaat niet om echte kogels, maar om letters.

Ik heb me volledig ondergedompeld in deze wereld en wilde dat ook mijn naaste medewerkers, zelfs de producenten, zich erin zouden onderdompelen. Bouli Lanners in het bijzonder, maar ook alle andere acteurs, hebben deelgenomen aan kennismakingssessies in echte drukkerijen uit die tijd. De mensen die vandaag de dag nog weten hoe ze deze machines, die met een ongelooflijke precisie zijn vervaardigd, moeten bedienen, worden steeds zeldzamer. We konden rekenen op hun inzet en hun liefde voor hun vak. Het doorgeven van die kennis en ervaring was een van de mooiste momenten tijdens de voorbereiding van deze film.

.

Ik heb de regie van de film opgevat als die van een heistfilm. Ik wilde dat de kijker samen met de hoofdpersonages verwikkeld zou raken in deze race tegen de klok en van aan de andere kant van het scherm zou meebeleven hoe de cruciale stappen worden gezet bij het drukken van deze editie van Le Soir du peuple

In deze film neemt het volk, met humor als voornaamste wapen, zijn rechten terug. Wat de prijs ook mag zijn. Ondanks alle politieke of klassentegenstellingen hebben deze mannen en vrouwen de handen in elkaar geslagen om terug te nemen wat hun toebehoorde, hun landgenoten met één stem aan het lachen te brengen en hun de hoop terug te geven.

Om dit tot leven te brengen, kon ik rekenen op een fantastische cast, aangevoerd door Arieh Worthalter. Ik heb veel met de acteurs gewerkt om het unieke karakter van elk personage verder uit te diepen. Ik wilde het Belgische karakter van de cast benadrukken, met een mix van Franstalig-Belgische, typisch Brusselse en Nederlandstalige accenten. Daarvoor kon ik rekenen op Mara Taquin, Bouli Lanners, François Damiens, Jean-Benoît Ugeux, Yolande Moreau, Peter Van den Begin en Ruth Becquart. Die Belgische acteurs heb ik gecombineerd met Franse acteurs die ik enorm bewonder, zoals Mélanie Thierry en Karim Leklou.

Ik hoop dat ik een hechte groep heb gecreëerd, bestaande uit stuk voor stuk unieke persoonlijkheden. Een groep die het Belgische volk weerspiegelt: grappig, surrealistisch en brutaal tegenover de regels en de grote bazen.

De muziek was van cruciaal belang om de film die oneerbiedige toon te geven. Ik ben bijzonder vereerd dat Christophe Chassol, de Franse componist, muzikant en arrangeur, ermee heeft ingestemd de muziek voor mijn film te componeren. Hij is een van de weinige hedendaagse artiesten die er naar mijn mening in slaagt om te laveren tussen klassieke, academische muziek en populaire muziek. Zijn experimentele omgang met geluid bood de mogelijkheid om te vertrekken vanuit de eigen muzikale klank van de drukkerij, de rotatiepersen en de linotypemachines. Ik hou van de manier waarop Chassol vanuit de werkelijkheid vertrekt om zijn muziek te creëren. Dat lijkt me bijzonder goed aan te sluiten bij deze film.

Michaël R. Roskam

MICHAEL R. ROSKAM

Regisseur en scenarioschrijver

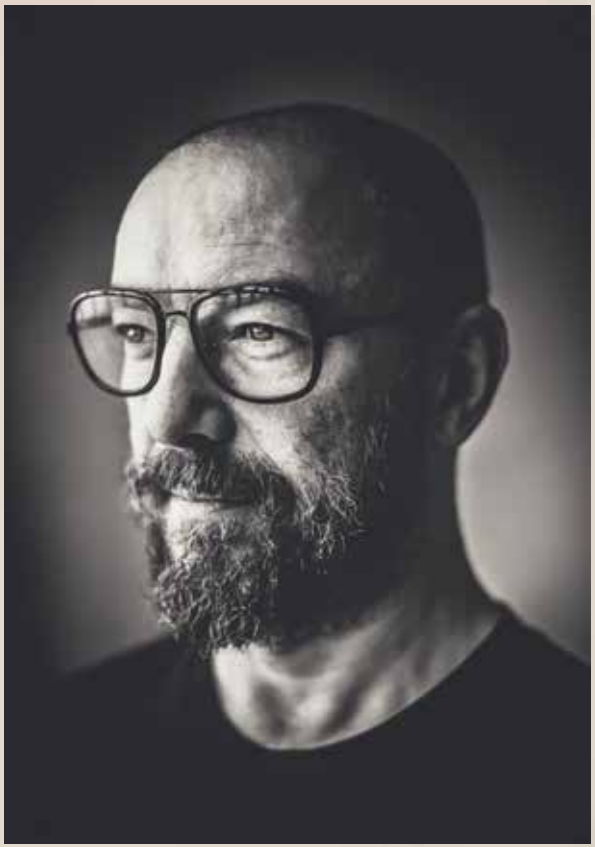
Michaël R. Roskam is een Belgische regisseur en scenarioschrijver. Na meerdere kortfilms die lovende kritieken kregen (Carlo, The One Thing to Do) maakte hij in 2011 zijn speelfilmdebuut met Rundskop. Met die film werd acteur Matthias Schoenaerts bij een internationaal publiek bekend en in 2012 leverde dat een Oscarnominatie op voor Beste Niet-Engelstalige Film.

Dankzij dit succes trekt hij de aandacht van Hollywood en maakt hij in 2014 The Drop.

In 2017 regisseert hij Le Fidèle, dat opnieuw wordt geselecteerd om België te vertegenwoordigen bij de Oscars en in officiële selectie draait op het filmfestival van Venetië.

In 2021 regisseert hij de eerste drie afleveringen van de Apple TV+-miniserie Black Bird, met Taron Egerton in de hoofdrol. De serie oogst veel lof van critici en krijgt nominaties voor de Emmy Awards en de Golden Globes.

In 2026 keert hij terug met Le Faux Soir, een film over de Tweede Wereldoorlog die een eerbetoon brengt aan de meest spectaculaire mediastunt van het verzet. Om dit weinig bekende hoofdstuk uit de Belgische geschiedenis naar het witte doek te vertalen, brengt hij een indrukwekkende cast samen, met onder anderen Arieh Worthalter, Mélanie Thierry, Karim Leklou, Mara Taquin, Bouli Lanners, Julien Frison en François Damiens.

Fotocopyright: Jimmy Kets

ARIEH WORTHALTER

In de rol van **Marc 'Yvon' Aubrion**

Arieh Worthalter is een Belgische theater- en filmacteur.

Na zijn toneelopleiding aan het INSAS in Brussel begon hij zijn carrière op de planken met Othello en L'Illusion comique in 2007 en 2008. Hij wisselt theater en film af en was onder meer te zien in Marie Curie van Marie Noëlle (2016), Éternité van Tran Anh Hùng (2016), Razzia van Nabil Ayouch (2017), Un monde plus grand van Fabienne Berthaud (2019) en Douze mille van Nadège Trebal (2019).

Hij won twee Magritte Film Awards voor Beste Mannelijke Bijrol, voor zijn vertolkingen in Girl van Lukas Dhont (2017 - Caméra d'or op het 71e Filmfestival van Cannes) en Duelles van Olivier Masset-Depasse (2020).

Voor zijn vertolking van Pierre Goldman in Le Procès Goldman van Cédric Kahn, dat in 2023 de Quinzaine des Réalisateurs opende, won hij de César 2024 voor Beste Acteur.

KARIM LEKLOU

In de rol van **René 'Jean' Noël**

Karim Leklou verschijnt voor het eerst op het witte doek in Un Prophète van Jacques Audiard (2009).

Tussen 2011 en 2014 vervolgt hij zijn weg in de auteurscinema en drukt hij zijn stempel, onder meer bij Bouli Lanners met Les Géants en bij Radu Mihaileanu met La Source des Femmes.

In 2015 betekent zijn hoofdrol in Coup de chaud van Raphaël Jacoulot een eerste kantelpunt in zijn carrière. Daarna speelt hij opnieuw met Tahar Rahim (zijn tegenspeler in Un Prophète) in Les Anarchistes van Elie Wajeman, Réparer les vivants van Katell Quillévéré en Joueurs van Marie Monge.

In 2018 breekt Karim Leklou door bij het grote publiek met Le Monde est à toi, de explosieve komedie van Romain Gavras. Hij ontvangt de Swann d'Or voor beste mannelijke doorbraak op het Festival de Cabourg en wordt genomineerd voor de César voor Beste Mannelijke Belofte. Datzelfde jaar is hij een van de hoofdrolspelers in de succesvolle serie Hippocrate, naast Louise Bourgoin en Alice Belaïdi.

In 2021 is hij te zien in Bac Nord, de politiethriller van Cédric Jimenez, en vormt hij samen met Leïla Bekhti en Anthony Bajon een trio soldaten in Giovanni Aloi's speelfilmdebuut La Troisième Guerre.
Het jaar daarop staat Karim Leklou op de affiche van de Belgische film Un monde van Laura Wandel, verteld op kinderhoogte en rond het thema pesten op school. Daarnaast is hij ook te zien in La Goutte d'or van Clément Cogitore, vertoond tijdens de Semaine de la Critique op het Filmfestival van Cannes 2022.

In 2023 verschijnt hij in Temps mort van de Belgische Ève Duchemin, in Pour la France van Rachid Hami en in Vincent doit mourir van Stephan Castang. 2024 wordt een van de meest opvallende jaren uit zijn loopbaan, met de release van L'Amour ouf van Gilles Lellouche en vooral Le Roman de Jim van Arnaud en Jean-Marie Larrieu, een rol die hem de César 2025 voor beste acteur oplevert.

Hij was de mentor van Mara Taquin tijdens de Révélations-avond van de Césars 2024 en staat vandaag samen met haar op de affiche van Le Faux Soir van Michael Roskam.

MÉLANIE THIERRY

In de rol van **Andrée 'Françoise' Grandjean**

In de afgelopen twintig jaar heeft Mélanie Thierry zich ontwikkeld tot een van de meest toonaangevende actrices van haar generatie.

Ze valt in 1999 in de bioscoop al op met Quasimodo d'El Paris van Patrick Timsit. In 2006 geeft Jacques Weber haar de rol van een jonge vrouw met schizofrenie in zijn bewerking van Le Vieux Juif blonde van Amanda Sthers. Haar spel wordt door de pers geprezen en het stuk kent een groot succes.

Vanaf 2010 kiest ze steeds vaker voor ambitieuze projecten. Bertrand Tavernier geeft haar de titelrol in La Princesse de Montpensier, dat zowel bij publiek als critici veel bijval krijgt. Omdat ze graag verschillende genres verkent, speelt ze daarnaast ook in meer onafhankelijke films, zoals L'Autre Dumas van Safy Nebbou. Datzelfde jaar levert haar rol in Le Dernier pour la route van Philippe Godeau haar de César voor Beste vrouwelijke belofte op.

In 2011 speelt ze onder regie van André Téchiné in Impardonnables, gevolgd door Ombline van Stéphane Cazes en Comme des frères van Hugo Gélin.

In 2013 speelt ze tegenover Benoît Magimel in Pour une femme van Diane Kurys. Haar carrière krijgt ook een internationale dimensie: ze staat naast Christoph Waltz in Terry Gilliams The Zero Theorem, en daarna naast Benicio del Toro in A Perfect Day van Fernando León de Aranoa.

In 2017 werkt ze opnieuw samen met Albert Dupontel in Au revoir là-haut, naar de roman van Pierre Lemaitre, dat veel bijval oogst bij zowel pers als publiek. Het jaar daarop herenigt ze zich met regisseur Emmanuel Finkiel, met wie ze al had samengewerkt aan Je ne suis pas un salaud, om Marguerite Duras te vertolken in La Douleur. Die rol levert haar opnieuw een César-nominatie voor Beste Actrice op en versterkt haar internationale uitstraling.

In 2020 geeft Spike Lee haar een van de hoofdrollen in Da 5 Bloods, zijn door Netflix geproduceerde oorlogsfilm. Ze is ook te zien in de serie No Man's Land van Danis Tanović en in En Thérapie van Éric Toledano en Olivier Nakache.

Daarna volgt Tralala van Arnaud en Jean-Marie Larrieu, vertoond op het Festival de Cannes in 2021, en vervolgens La Vraie Famille van Fabien Gorgeart in 2022. Ze speelt daarnaast een van de hoofdrollen in Soudain seuls van Thomas Bidegain en verschijnt in L'Établi van Mathias Gokalp, naast Swann Arlaud en Denis Podalydès. In 2024 geeft Arnaud des Pallières haar de hoofdrol in Captives, een historische thriller waarin ze het scherm deelt met Josiane Balasko en Marina Foïs.

In 2025 is ze onder meer te zien in La Chambre de Mariana en Conne-mara, naast Bastien Bouillon.

In 2026 blijft Mélanie Thierry volop in beeld met meerdere nieuwe projecten: C'est quoi l'amour ?, Le Faux Soir en La Vie d'une femme.

MARA TAQUIN

In de rol van **Géraldine 'Louise' Gevaerts**

Op haar 17e werd Mara Taquin tijdens een open casting ontdekt door regisseur Camille Mol. Sindsdien speelde ze al in meer dan dertig filmrollen —van korte tot lange speelfilms—én op televisie. Ze viel onder meer op in Hors normes van Olivier Nakache en Éric Toledano, vertoond op het Festival van Cannes, en later in 2020 in Rien à foutre van Emmanuel Marre en Julie Lecoustre, waarmee ze opnieuw in Cannes te zien was.

Daarna is ze te zien naast Isabelle Huppert in La Syndicaliste (Jean-Paul Salomé, 2023) en tegenover Fabrice Luchini in La Petite (Guillaume Nicloux). In 2025 vertolkt ze Vannina in Le Mohican van Frédéric Farrucci, naast Alexis Manenti

Mara speelt de hoofdrol in het langverwachte speelfilmdebuut van Marion Le Corroller, dat op het laatste Festival de Cannes 2026 werd gepresenteerd: Sanguine.

BOULI LANNERS

In de rol van **Théo Mullier**

Bouli Lanners is een Belgische acteur, regisseur en scenarist, en geldt als een van de meest eigenzinnige en gerenommeerde namen binnen de hedendaagse Europese cinema.

Sinds de jaren 90 bouwt hij gestaag aan een indrukwekkende carrière, balancerend tussen arthouse en publieksfilms, en werkt hij samen met regisseurs als Albert Dupontel, Jacques Audiard, Thomas Lilti, Dominik Moll, Samuel Benchetrit en ook de broers Delépine en Kervern.

Bekroond met tal van acteerprijzen kreeg hij onder meer de César voor Beste Acteur in een Bijrol en de Magritte voor Beste Acteur voor La Nuit du 12 in 2023.

Daarnaast is hij ook regisseur en scenarist. Hij tekent voor markante films als Eldorado, Les Géants, Les Premiers, les Derniers en Nobody Has to Know, die meerdere keren in de prijzen vielen op toonaangevende internationale festivals, waaronder Cannes en Berlijn.

JULIEN FRISON

In de rol van **Pierre ‘Georges’ Balencourt**

Julien Frison is geboren en opgegroeid in België, voordat hij naar Parijs verhuisde om de opleiding aan Cours Florent te volgen. Daarna werd hij toegelaten tot het Conservatoire national supérieur d’art dramatique in Parijs. In 2016 trad hij toe tot de Comédie-Française, waar hij in 2024 de 541e sociétaire werd.

Naast zijn werk op het toneel volgden de draaidagen elkaar in rap tempo op. Zo was hij onder meer te zien in L’Événement van Audrey Diwan, La Nuit du 12 van Dominik Moll en Les Trois Mousquetaires van Martin Bourboulon. Ook op televisie viel hij op, onder andere in Sambre en Tapie.

In 2023 vertolkt hij een van de hoofdrollen in Le Théorème de Marguerite van Anna Novion, naast Ella Rumpf. Die rol levert hem een César-nominatie op voor Beste Mannelijke Belofte.

In 2026 is hij te zien in La Guerre des prix van Anthony Déchaux. Ook maakt hij deel uit van de cast van De la Comédie-Française, van Bertrand Usclat en Martin Darondeau, dat een mooi bioscoopsucces kent. Binnenkort verschijnt hij bovendien in Ce que l’amour me doit, de speelfilmdebuut van Alison Wheeler.

JEAN-BENOÎT UGEUX

In de rol van **Fernand ‘Charles’ Demany**

Jean-Benoît Ugeux begon als regisseur bij het Victoria Theater in Gent en werkte steeds vaker samen met Anne-Cécile Vandalem. Samen wonnen ze de Belgische Critici Ontdekkingsprijs 2007 voor Hansel & Gretel en de prijs voor beste voorstelling van de Belgische critici 2017 voor Tristesses.

Daarnaast bouwt hij ook aan een loopbaan als scenarist, acteur en regisseur. Zo staat de Belg bijvoorbeeld op de aftiteling van de tv-series La Trêve, Les Petits meurtres d’Agatha Christie en Zorro. Hij werkte onder meer met Benoît Mariage, Joachim Lafosse en François Ozon…

In 2017 won hij de Magritte voor beste bijrol voor Le Fidèle van Michaël R. Roskam. Achter de camera regisseerde hij La Petite Prison dans la prairie en L’âge mûr.

FRANÇOIS DAMIENS

In de rol van **Ferdinand Wellens**

François Damiens start zijn carrière in 1995 in België. Daar wordt hij bekend met verborgen-cameraacties en met de creatie van het legendarische personage François l'Embrouille.

Zijn filmcarrière begint in 2006 met OSS 117 : Le Caire, nid d'espions van Michel Hazanavicius. Later datzelfde jaar volgt Dikkenek van Olivier Van Hoofstadt, waarin hij het scherm deelt met Marion Cotillard en Jérémie Rénier.

Daarna rijgt hij de projecten moeiteloos aaneen: in 2010 speelt hij in L'Arnacoeur van Pascal Chaumeil, naast Romain Duris en Vanessa Paradis. Die rol levert hem een nominatie op voor de César voor Beste Mannelijke Bijrol.

Het jaar daarop wint hij de prijs voor Beste Mannelijke Vertolking op het Internationale Comedyfilmfestival van Alpe d'Huez voor Une Pure Affaire van Alexandre Coffre, gevolgd door de prijs op het Filmfestival van Sarlat voor La Délicatesse van Stéphane en David Foenkinos—een stap waarmee hij ook zijn intrede doet in het romantische register.

In 2012 bevestigt hij die veelzijdigheid met Tango Libre van Frédéric Fonteyne, bekroond met de Speciale Juryprijs op het filmfestival van Venetië. In 2013 wordt hij bij zowel de César als de Magritte genomineerd voor Beste Acteur voor zijn rol in Suzanne van Katell Quillévéré, en wordt hij benoemd tot ridder in de Orde van Kunsten en Letteren.

Het jaar daarop wordt hij opnieuw genomineerd voor een César voor La Famille Bélier, waarin hij de echtgenoot van Karin Viard speelt. In 2015 verkent hij een nieuwe kant van zijn spel in Les Cowboys van Thomas Bidegain, goed voor een vijfde César-nominatie, en is hij ook te zien in Le Tout Nouveau Testament van Jaco Van Dormael, naast Catherine Deneuve en Yolande Moreau.

Terwijl hij projecten blijft opstapelen, sluit hij zich in 2016 aan bij de cast van de komedie Ils sont partout van Yvan Attal, met Benoît Poelvoorde, Charlotte Gainsbourg en Denis Podalydès. Tegelijkertijd speelt hij in meer aangrijpende films zoals La Danseuse van Stéphanie Di Giusto, geselecteerd voor het Filmfestival van Cannes, en Ôtez-moi d'un doute van Carine Tardieu, een bioscoopsucces.

In 2018 regisseert François Damiens zijn eerste speelfilm, Mon Ket, samen geschreven met Benoît Mariage: een film die met verborgen camera is gedraaid en waarin hij ook de hoofdrol vertolkt. Daarna volgt hij met Fourmi van Julien Rappeneau en Le Prince oublié van Michel Hazanavicius.

Sinds 2020 stapelt hij de projecten op: Cette musique ne joue pour personne van Samuel Benchetrit, 8 Rue de l'Humanité van Dany Boon in 2021, Adieu Paris van Édouard Baer in 2022, en daarnaast de serie Des gens bien. In 2023 is hij te zien in Les Complices van Cécilia Rouaud en La Graine van Éloïse Lang. In 2024 speelt hij in Le Procès du Chien van Laetitia Dosch.

In 2025 duikt hij op in de serie Le Monde magique van Jérôme Commandeur, waarna hij de hoofdrol vertolkt in La Fille d'un grand amour van Agnès de Sacy, naast Isabelle Carré. Ook is hij te zien in de komedie T'as pas changé van Jérôme Commandeur, met Laurent Lafitte en Vanessa Paradis. Daarnaast speelt hij in L'Amour c'est surcoté van Mourad Winter, waarin hij de vader van Laura Felpin neerzet. In 2026 kruipt hij in de huid van Michel Marionnaud in de Netflix-serie Les Lionnes en speelt hij een uitgerangeerde agent in Police Flash 80 van Jean-Baptiste Saurel, naast Audrey Lamy en Thomas Ngijol.

Door de jaren heen heeft François Damiens zich gevestigd als een onmisbare naam in de Franstalige cinema, geroemd om zijn trefzekere spel en zijn natuurlijke schakelen tussen komedie en drama.

RUTH BECQUART

In de rol van **Lulu-Jouanne Navez**

Als actrice van Studio Herman Teirlinck in Antwerpen en geëngageerd speelster won Ruth Becquart de Dioraphte Stimuleringsprijs voor Brief.

Zij schreef een reeks monologen voor de tentoonstelling Vrouwen van Vlaanderen (Femmes de Flandre).

Ze speelde in Code 37, Witse en Clan, drie populaire reeksen van de Vlaamse zender VTM. Maar vooral haar vertolking van prinses Astrid in de reeks over koning Albert II, eerst uitgezonden op Eén en daarna op RTL-TVi, maakte haar bekend in de Lage Landen.
Regisseurs Nabil Ben Yadir, Dominique Deruddere, Pieter Van Hees en Anissa Bonnefont deden een beroep op haar talent.

PETER VAN DEN BEGIN

In de rol van **Léon Navez**

Peter Van den Begin is een Belgische acteur, scenarist en regisseur met een loopbaan die inmiddels bijna vier decennia omspant. Hij staat bekend om zijn veelzijdigheid: bekroonde rollen in zowel drama's als komedies, én op het toneel. Internationale erkenning kreeg hij met zijn rol in King of the Belgians (2016), een festivalfavoriet, waarvoor hij ook de Magritte voor Beste Acteur 2018 in de wacht sleepte.

Daarnaast is hij te zien in tal van tv-reeksen, zoals Studio Tarara, Tabula Rasa, Fair Trade, en ook in 1985, The Twelve, Dead End, Pandore en Dood Spoor.

De afgelopen jaren liet hij ook in de cinema van zich horen, onder meer met Radioman van Frank Van Passel, Zondag de Negenste van Kat Steppe en Waarom Wettelen van Dimitri Verhulst.

Peter maakt ook deel uit van de cast van de langspeelfilm Un détour par Diane van Ann Sirot en Raphaël Balboni, die onlangs de Grand Prix Orizzonti won op de 83e Mostra van Venetië.

YOLANDE MOREAU

In de rol van **Marguerite**

Yolande Moreau is een Belgische actrice, regisseur en scenarioschrijver, geboren in Brussel. Ze brak bij het grote publiek door met haar werk bij het theatergezelschap Les Deschiens en maakte in de filmwereld naam met eigenzinnige rollen, vaak met een vleug humor en melancholie.

Ze werd bekroond met maar liefst drie César-prijzen, waaronder die voor Beste Actrice voor Séraphine (2008), geregisseerd door Martin Provost.

Daarnaast regisseerde ze Quand la mer monte... (2004), waarmee ze de César voor Beste Debuutfilm in de wacht sleepte, gevolgd door Henri (2013). Als toonaangevende naam binnen de Franstalige cinema staat Yolande Moreau bekend om haar gevoelige universum, haar diep menselijke spel en haar voorliefde voor eigenzinnige personages.

VIVIANE DE MUYNCK

In de rol van **mevr. Fourcroy**

Viviane de Muynck is opgeleid aan het Conservatorium van Brussel. Ze is regisseur en docent theater, en staat bekend om haar creaties met de multidisciplinaire Needcompany van Jan Lauwers, zoals La Chambre d'Isabella en À la poursuite du vent.

Op televisie is ze te zien in Knokke Off, de Netflix-serie over de 'golden youth'. In de cinema speelde ze in meerdere films van Dominique Deruddere, in Vincent et Théo van Robert Altmann en ook in Le Tout Nouveau Testament van Jaco Van Dormael.

LAURENT CAPELLUTO

In de rol van **Adrien 'Fernand' Van den Branden de Reeth**

Laurent Capelluto wordt geboren in Zaïre, als kind van Italiaanse ouders, en groeit op in Brussel. Daar volgt hij eerst een wetenschappelijke opleiding, voordat hij kiest voor een studie toneel aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel, in de klas van Pierre Laroche. Hij zet zijn eerste stappen bij het Nationaal Theater van België en sluit zich al snel aan bij L'Infini Théâtre, het gezelschap onder leiding van Dominique Serron, waar hij vaste acteur wordt.

Zijn filmcarrière begint in 2003, met zijn eerste verschijning op het witte doek in Le Tango des Rashevski van Sam Garbarski, naast Hippolyte Girardot en Michel Jonasz. Drie jaar later speelt hij mee in een Belgische productie: het dramatische speelfilmdebuut Coquelicots van Philippe Blasband, waarin hij een van de drie hoofdrollen vertolkt. Daarna volgt een nieuw drama van Blasband, La Couleur des mots (2007), waarin hij een blinde man neerzet. Vervolgens kruipt hij in de huid van Simon in de tragikomedie Un conte de Noël, geregisseerd door de uit Roubaix afkomstige cineast Arnaud Desplechin. Die rol levert hem in 2009 een nominatie op voor de César voor Meest veelbelovende acteur. Daarna speelt hij samen met Miou-Miou in Pour un fils (2009), geschreven en geregisseerd door Alix de Maistre. Ook is hij te zien in de succesvolle komedie OSS 117 : Rio ne répond plus met Jean Dujardin. Kort daarop deelt hij het scherm in de komedie La Grande vie met Michel Boujenah. In 2010 wordt hij bij het grote publiek bekend als La Balle, een wat onhandige crimineel die het aan de stok krijgt met Laurent Gamelon in de inmiddels cultscène van de Am-bu-bulance in Rien à déclarer van Dany Boon.

Tussen 2011 en 2017 wordt hij vijf keer genomineerd voor de Magritte voor beste acteur in een bijrol, en wint hij de prijs twee keer: in 2014 voor Le Temps de l'aventure van Jérôme Bonnell en in 2016 voor L'Enquête van Vincent Garenq.

De afgelopen jaren vallen op door krachtige rollen in auteursfilms als Pour la France van Rachid Hami, On vous croit met Myriem Akhed-diou, La vie d'une femme, dat in 2026 meedraait in competitie in Cannes, en L'intérêt d'Adam van de Belgische Laura Wandel. Daarnaast vertolkt hij een van de titelrollen in de Arte-serie Eldorado, samen met Jérémy Rénier en Karim Leklou, die in 2027 op het scherm verschijnt.

PIERRE GERVAIS

In de rol van **Louis 'Michel' Coquels**

Als René Magritte in de misdaadreeks This is Not a Murder Mystery maakte de jonge Belgische acteur naam met de Belgische post-apocalyptische serie Into The Night. In de bioscoop was hij onder meer te zien in de Belgische film Julie se tait, geselecteerd voor de Semaine de la Critique in Cannes 2024.

BAPTISTE SORNIN

In de rol van **Jean Plas**

Baptiste Sornin is een Franse acteur, schrijver en regisseur, gevestigd in Brussel. Hij is geboren in 1982 en volgde onder meer een opleiding aan INSAS, waar hij in 2004 afstudeerde.
Sinds het begin van zijn carrière werkt hij zowel in het theater als in film en televisie. Hij werkt regelmatig samen met Belgische cineasten, onder wie Jean-Pierre en Luc Dardenne, met wie hij sinds Le Silence de Lorna draait. Daarnaast is hij te zien in onder meer Deux jours, une nuit, Le Jeune Ahmed, Tori et Lokita en Un silence van Joachim Lafosse.

In 2017 leverde zijn hoofdrol in Sonar hem een nominatie op voor de Magritte voor Beste Mannelijke Belofte. Naast zijn werk als acteur is Baptiste Sornin ook schrijver en regisseur. Zo schreef en regisseerde hij onder meer La Salade in Théâtre Varia in Brussel.

INGRID HEIDERSCHEIDT

In de rol van **Roberta**

Als historica, zangeres bij Les Vedettes en Monique Sonique, majorette én actrice speelde Ingrid Heiderscheidt onder meer voor Fabrice Murgia, Joël Pommerat, Virginie Strub en Christine Delmotte. Samen met Jean-Michel Frère schreef ze ook Trop de Guy Béart tue Guy Béart.

Als eigenzinnige verschijning binnen de Belgische cinema was ze te zien in Je suis supporter du Standard van Riton Liebman, Ça rend heureux van Joachim Lafosse, Ultranova van Bouli Lanners... Voor haar rollen in Saint-Cyr en Putain Lapin won Ingrid Heiderscheidt acteerprijzen in Cannes en Parijs.

Ze maakte de humoristische korte clips van Miss Record en regisseerde in 2018 haar eerste film, La meilleure manière.

NIGEL DELHASSE

In de rol van **Henri Célestin Vandevelde**

Nigel Delhasse is een Belgische acteur en is ook actief in de wereld van de gebarentaal. Hij is doof, werkt onder meer als gids in de Frans-Belgische Gebarentaal (LSFB) en werkt samen met Brusselse culturele instellingen, waaronder La Loge.

In 2026 maakt hij zijn filmdebuut in Le Faux Soir van Michaël R. Roskam.

LAURENT CARON

In de rol van **Prosper**

Laurent Caron is een Franse acteur die in België woont. Na zijn opleiding aan het Conservatorium van Amiens ging hij naar het Koninklijk Conservatorium van Luik, waar hij in 2005 afstudeerde. Sindsdien bouwt hij een carrière uit in zowel theater als film.

Hij werkte onder meer met Jean-Pierre en Luc Dardenne en was te zien in Le Silence de Lorna, Le Gamin au vélo, Deux jours, une nuit, La Fille inconnue en Le Jeune Ahmed. Ook speelde hij in Julie se tait van Leonardo Van Dijl. Daarnaast heeft Laurent Caron ruime theaterervaring, onder meer bij het Nationaal Theater van België, en werkte hij samen met regisseurs als Jacques Delcuvellerie, Lars Norén, Galin Stoev en Stéphane Braunschweig.

PIERRE BOERAEVE

In de rol van **Léon 'Raymond' Thill**

Pierre Boeraeve is een Brusselaar: voormalig spoedverpleegkundige, nu bokscoach en bekend gezicht op zowel het kleine als het grote scherm. Tegenwoordig runt hij in Brussel zijn eigen boksschool, Studio Boksstal. Bij het brede publiek brak hij door met zijn rol als Yves « Goe Gerief » in de reeks Putain, waarna hij meedeed aan Celebrity MasterChef Vlaanderen.

ENKELE INFORMATIE OVER DE FILMOPNAMES

Start van de opnames:	Dinsdag 23 september 2025
Einde van de opnames:	Woensdag 10 december 2025
Duur van de opnames:	55 draaidagen
Filmlocaties:	België - Brussel, Bergen, Gent, Antwerpen Frankrijk - Vervins, Malesherbes

De redactielokalen van de krant LE SOIR zijn nagebouwd in het Industriemuseum aan Minnemeers 10 in Gent. In dit decor zijn de opnames in september 2025 van start gegaan.

Voor de film zijn ook andere iconische decors gekozen, zoals het Justitiepaleis in Brussel, waar we zowel een scène in het Justitiepaleis draaiden als de reconstructie van station Brussel-Zuid, die aan het einde van de film te zien is. We hadden bovendien het geluk te mogen filmen in de Erfgoedbibliotheek H. Conscience, Hendrik Conscienceplein 4 in Antwerpen.

De interieurs van drukkerij Wellens zijn gedraaid op een unieke locatie, zonder welke deze scènes nooit dezelfde uitstraling hadden gehad: het Atelier-Museum van de Drukkunst, Rue du Général Patton 70 in Le Malesherbois (Frankrijk). De drukkerij-werkplaats van Jean Plas kon dan weer rekenen op de expertise van de teams én het indrukwekkende decor van Le Démocrate de L'Aisne in Vervins (Frankrijk).

De buitenkant van drukkerij Wellens werd gefilmd in de iconische Rue du Chêne, in het hart van Brussel.

In de film duiken heel wat cafés op: we werden ontvangen in café Le Derby (in de film gekozen als « Le café aux bons enfants »), café À la Bécasse (gekozen als het café « Les 2 bécasses »), café Le Falstaff, café Le Laboureur, Le Grand Café (dat in de film Le Café de l'Horloge » tot leven brengt), en café Le Cirio,

Ook het Manhattan Hotel (gekozen als Café le Ballon » in de film), café De Linde (café le Karreveld » in de film) en Skievelat.

De scène waarin Françoise (Mélanie Thierry) Mme Fourcroix probeert te overtuigen om de operatie te financieren, is opgenomen in Brasserie Cantillon.

Er zijn tal van Brusselse straten gebruikt, zoals de rue du Lilas en de rue du Grand Hospice, maar ook de place de la Bourse en de rue Joseph Stevens.

Aan het einde van de opnames zijn er ook enkele scènes gedraaid in Bergen (Mons), waaronder straatbeelden, een paar interieurs en de kerkscène.

MARIE-THÉRÈSE ROSSEL

Eigenares van Le Soir · Voorzitter van het bestuurscollege van 1935 tot 1969

De geschiedenis van Le Soir begint in Brussel in november 1887. Dan lanceert Emile Rossel, eigenaar van het gelijknamige reclamebureau, samen met twee partners, Nicolas Corbelin en Edgar Roels, het idee voor een dagelijkse krant met nieuws, waarvan de redactie onafhankelijk zou zijn van elke pressiegroep en elke overtuiging. Het eerste nummer verschijnt op 10 december: vier gratis pagina's, gedrukt in zestigduizend exemplaren. In een medialandschap dat werd gedomineerd door opiniepers was zo'n koers, zonder politieke kleur, toen uitzonderlijk. Emile Rossel omschrijft de lijn van de krant als « neutraal, eerlijk en onpartijdig ». Gefinancierd met commerciële advertenties bleef Le Soir tot 1914 gratis verspreid onder Brusselaars die op de begane grond woonden.

In 1912 draagt Emile Rossel de leiding van de krant over aan zijn zoon Victor. Van 1914 tot 1918 wordt de uitgave stopgezet door de Duitse bezetter, en in die hele periode houdt Victor Rossel het personeel financieel overeind. Na zijn overlijden, in 1935, wordt zijn dochter Marie-Thérèse Rossel, toen vijfentwintig, voorzitter van het bestuurscollege van de krant.

In 1940 is ze dertig, wanneer Duitsland België opnieuw binnenvalt en de pers onder toezicht plaatst van de Propaganda Abteilung. De bewaarde briefwisseling tussen haar en de bezetter laat zien hoe ze garanties probeerde te krijgen voor de onafhankelijkheid van de krant en de redactie. Omdat die uitblijven, besluit ze Le Soir onder dit regime niet te laten verschijnen en verlaat ze België richting de vrije zone in Frankrijk, samen met de directeur van de krant, Lucien Fuss, en hoofdredacteur Charles Breisdorff.

In de zomer van 1940 verschijnt de krant opnieuw, ditmaal onder controle van de Propaganda Abteilung. In de redactie zit geen enkele journalist meer van het vooroorlogse team: ze wordt volledig opnieuw samengesteld onder leiding van Raymond De Becker. Deze editie, die de Belgen later de gestolen Le Soir zullen noemen, wordt een propagandamiddel, met naast het nieuws ook onjuiste berichten over het front en lovende portretten van Hitler en Mussolini. Het is precies deze krant die het Front de l'Indépendance op 9 november 1943 zal parodiëren.

Na de Bevrijding herwint Le Soir zijn onafhankelijkheid. Marie-Thérèse Rossel neemt opnieuw het voorzitterschap van het directiecollege op zich en leidt de krant van 1946 tot 1969. Daarna is ze voorzitter van de raad van bestuur van Rossel tot aan haar overlijden in 1987, het jaar waarin Le Soir zijn honderdjarig bestaan viert en inmiddels is uitgegroeid tot de belangrijkste nieuwskrant van België.

DE VERZETSMENSEN OP WIE DE PERSONAGES IN DE FILM ZIJN GEBASEERD

Inleidende noot

De Faux Soir van 9 november 1943 was niet het werk van één man alleen. Achter het idee stond een netwerk: een drukker die het risico aandurfde, een medewerker van Le Soir die de drukplaten met de krantentitel kon leveren, zetters, vervoerders, financiering en stille medeplichtigen. De teksten over de levenslopen van de verzetsmensen zijn gebaseerd op dossiers van de Dienst Oorlogsslachtoffers, getuigenissen van families en gepubliceerde studies over het Front de l'Indépendance.

De portretten hieronder zijn zo dicht mogelijk bij de onderzoeksnotities geschreven. Er is niets toegevoegd dat niet in de bronnen voorkomt: de data, plaatsen, redenen van arrestatie en kampnamen zijn die uit de archiefstukken, met de toenmalige onnauwkeurigheden. Waar stukken elkaar tegenspreken, wordt dat vermeld.

I
WIE DE OPERATIE BEDACHTEN

MARCEL AUBRION

Marbehan, 17 augustus 1911· 1968 • Initiatiefnemer van Le Faux Soir

In 1943 is Marcel Aubrion tweeëndertig jaar. Hij woont op Ducpétiauxlaan 54 in Sint-Gillis, samen met zijn vrouw Berthe Farberof en hun jonge kind, en verdient de kost als bediende bij Vandeplas, een bedrijf in auto-accessoires in de Collège Saint-Michelstraat. Twee personen zijn van hem afhankelijk. Zijn dossier bij de burgerlijke stand vermeldt verder niets: een Brusselse bediende, één van de vele duizenden.

Léon Navez haalt hem het netwerk binnen. Rond augustus 1943 stelt de schilder hem voor aan René Noël, die voor het Front de l'Indépendance op zoek is naar een persverantwoordelijke. Aubrion neemt de clandestiene pers in Waals-Brabant en Brussel op zich: drukken, reproduceren, pakketten verdelen onder de verspreiders. Alles wat ervoor zorgt dat een verboden krant toch in handen belandt van een lezer.

In de documenten wordt hij aangeduid als de initiatiefnemer van Le Faux Soir. Het idee ontstaat in de nacht van 19 op 20 oktober 1943 en de operatie wordt in eenentwintig dagen op poten gezet.

De Gestapo arresteert hem op 14 mei 1944 wegens « het voorbereiden van anti-Duits propagandamateriaal ». Al de volgende dag, 15 mei 1944, wordt hij ter dood veroordeeld. Op 6 juni 1944 wordt het vonnis wat de strafmaat betreft vernietigd en omgezet in vijftien jaar dwangarbeid. Hij blijft opgesloten in Sint-Gillis tot 5 juli 1944, de dag waarop hij naar Duitsland wordt overgebracht.

Gedeporteerd naar het kamp Bayreuth verblijft hij daar van 25 juli 1944 tot 14 april 1945, waarna hij op 15 mei 1945 terugkeert naar België. Hij komt terug met blijvende beperkingen. Erkend als politiek gevangene en verzetsman van de clandestiene pers overlijdt hij in augustus 1968.

RENÉ NOËL

Hornu, 25 mei 1907 • 22 mei 1987 • Verantwoordelijke van het Front de l'Indépendance

Als wiskundedocent sluit René Noël zich al bij het begin van de bezetting aan bij het communisme. Tegen het einde van 1942 wordt hij al snel verantwoordelijke van het Front de l'Indépendance voor Brabant en Henegouwen; vanaf 1943 maakt hij deel uit van de nationale leiding.

Ten tijde van de gebeurtenissen staat hij officieel ingeschreven in Bergen, maar in werkelijkheid leeft hij ondergedoken in Brussel. Léon Navez, eveneens uit Bergen, pendelt tussen beide steden en brengt hem zijn was en kleren, klaargelegd door zijn vrouw, Madeleine Bauvois. Diezelfde Navez stelt hem ook voor aan Marcel Aubrion, op het moment dat Noël op zoek is naar een persverantwoordelijke voor het Front de l'Indépendance.

In het verhaal van Le Faux Soir is hij degene die het idee uitvoerbaar maakt. Hij coördineert de actie en zet die om in de praktijk: hij werft Aubrion aan, benadert Théo Mullier bij Le Soir en drukker Ferdinand Wellens, en regelt via mevrouw Grandjean de financiering van de editie.

Hij weet aan de repressie van februari en maart 1944 te ontsnappen. Na de oorlog bouwt hij een loopbaan uit in zijn streek: schepen van Financiën in Bergen van 1946 tot 1952, in 1949 verkozen tot senator op de lijst van de communistische partij, in 1950 oprichter van de gemeentelijke technische school, en in 1965 burgemeester van Cuesmes. Hij overlijdt op 22 mei 1987.

FERNAND DEMANY

Luik, 26 juni 1904 · Ukkel, 19 juni 1977 · Journalist, oprichter van het Front de l'Indépendance

Fernand Demany brengt zijn jeugd door in Antwerpen met zijn moeder, na het overlijden van zijn vader. In die stad begint hij voor de pers te schrijven, eerst bij L'Echo du Soir en daarna bij Le Matin, een liberaal dagblad. Na zijn huwelijk gaat hij in 1931 aan de slag bij Le Soir, waar hij tot 1940 als journalist werkt.

Omdat hij weigert te schrijven voor kranten die onder Duitse controle zijn gekomen, laat hij zich door de burgemeester van Etterbeek, de liberaal Louis Schmidt, aanwerven als gemeentebeambte ten dienste van het liefdadigheidswerk Secours d'hiver. In februari 1941 start hij zijn eigen clandestiene blad, La Résistance passive. Hij werkt ook mee aan andere verboden publicaties, onder meer La Libre Belgique, maar zet zich vooral in voor La Voix des Belges, waarvan Louis Schmidt in het geheim hoofdredacteur is. Wanneer Schmidt wordt opgepakt, duikt Demany volledig onder en wijdt hij zich aan het Front de l'Indépendance, waarvoor hij de afdeling in Waals-Brabant opricht. Hij neemt er de leiding op zich, tot hij zijn plaats afstaat aan René Noël. In 1942 sluit hij zich aan bij de Communistische Partij.

Na de oorlog is hij een tijdlang minister van Informatie, een functie waarvan hij in 1944 ontslag neemt. In 1946 staat hij op de lijsten van de Communistische Partij bij de parlementsverkiezingen. Hij blijft actief als journalist tot aan zijn overlijden in 1977.

Zijn naam duikt ook op in een ander verhaal: dat van de weduwe van drukker Ferdinand Wellens, die hij bijstaat in haar stappen om de rol van haar man erkend te krijgen.

LÉON NAVEZ

Mons, 5 juli 1900 · Oudergem, 27 augustus 1967 · Schilder, eerste schakel van het netwerk

Léon Navez gaat in 1921 naar de Academie in Brussel en studeert er af met een diploma als ciseleur-marmerbewerker. Hij vervolmaakt zich bij kunstenaars zoals Florent Prosper Colpaert, meester-glasmaker in Brussel. In 1927 neemt hij deel aan een tentoonstelling van hedendaagse Belgische kunst in Zweden en daarna in Letland, samen met Anto Carte, Devos, Depooter en Buisseret. Met deze schilders richt hij de moderne groep Nervia op, die de Waalse kunst wil uitdragen.

In 1929 wordt hij docent compositie en decoratieve schilderkunst aan de Academie van Bergen (Mons), waar hij tot 1947 lesgeeft, om daarna over te stappen naar La Cambre.

In 1928 ontmoet hij in Parijs zijn eerste vrouw, Lucienne Jouanneau, bijgenaamd Lulu. Ze trouwen in Cormeilles en hun zoon Serge wordt datzelfde jaar in Brussel geboren. Het stel woont op nummer 8 in de Rue aux Laines. Lulu werkt bij een antiquair. Ze overlijdt jong, in 1950.

Navez hoort vanaf het eerste uur bij het verzet. Samen met Lulu en zijn vriend Léon Eeckman sluit hij zich al bij het begin van de bezetting aan. In 1940 maakt hij van zijn Brusselse atelier een eerste uitvalsbasis voor de activiteiten van het Onafhankelijkheidsfront. De leiders van de beweging komen er vaak bijeen. Daar, in de Rue aux Laines, stelt hij Marcel Aubrion voor aan René Noël en aan Adrien Van den Branden de Reeth. Zonder die ontmoeting was Le Faux Soir er vermoedelijk nooit gekomen.

Als hij bang is dat hij wordt opgepakt, trekt Navez zich terug in Mons, bij zijn tante. Dat gebeurde ook rond de arrestatie van Aubrion, in 1944.

In 1946 wordt hij officieel lid van de communistische partij en in 1960 treedt hij toe tot de Koninklijke Academie van België. Zijn werk wordt onder meer bewaard in Antwerpen en in het Museum voor Schone Kunsten in Brussel. Hij overlijdt in Auderghem op 27 augustus 1967 aan longkanker.

ADRIEN VAN DEN BRANDEN DE REETH

1899 · 1980 · Magistraat, redacteur van het Faux Soir

Tijdens de bezetting is Adrien Van den Branden de Reeth een van de weinige magistraten die zich aansluiten bij het Front de l'Indépendance. Hij begint als verspreider van Justice libre, het clandestiene blad van de juridische afdeling van de beweging.

Vanaf april 1943 werkt hij mee aan de redactie van de krant en neemt hij, na de arrestatie van de hoofdredacteur, diens taak over. Zo belandt hij bij de verantwoordelijken voor pers en propaganda van zone 5, Brussel-Brabant: hij schrijft mee aan de kranten Front en Libération en organiseert de verspreiding ervan, net als die van de pamfletten en brochures van de organisatie.

BRONNEN

Documenten die in de onderzoeksnotities worden aangehaald

Individuele dossiers over de clandestiene pers en politieke gevangenen, Dienst Oorlogsslachtoffers, Brussel (Aubrion, Wellens, Vandevelde, Plas, Balancourt, Mullier, Demany).

Désiré Denuit, Fernand Demany: musketier van het Verzet, het Onafhankelijkheidsfront, de valse «Soir», Brussel, 1982.

Nathalie Gobbe, Fernand Demany, de man van de daad, maar vooral dichter, Brussel, ULB, 1990.

José Gotovitch, Van rood naar driekleur. De Belgische communisten van 1939 tot 1944. Een aspect van de geschiedenis van het Verzet in België, Brussel, 1992, p. 503-504 en elders.

José Gotovitch, «Ondergrondse pers in België, een culturele productie?» in Bruno Curatolo en François Marcot (red.), Schrijven onder de Bezetting. Van niet-instemming naar Verzet. Frankrijk-België-Polen 1940-1945, Rennes, 2011, p. 97-114, in het bijzonder p. 106-108.

Léon Navez, een schildering van de ziel, tentoonstellingscatalogus, 2015 (getuigenis van Françoise Eechman).

Vereniging van studenten in de rechten en magistratuur, lemma over Adrien Van den Branden, aesm.be.

Interview met Andrée Grandjean door José Gotovitch, 16 november 1973. Centrum voor Communistische Archieven in België (CArCoB), Brussel, dossier CCP, archief Jean Terfve.

Biografisch lemma over Andrée Grandjean, Nieuwe Nationale Biografie, Koninklijke Academie van België (academieroyale.be).

LE FAUX SOIR